

ЛОШИТЕ ВЗЕМАНИЯ = ДВИГАТЕЛ НА КРИЗАТА

**Съвместно изследване на Българска стопанска камара и
Мост Финанс Мениджмънт АД**

12.12.2011 г.

КАКВО СА ЛОШИ ВЗЕМАНИЯ?

ЗАЩО Е НЕОБХОДИМО ДА СЕ АНАЛИЗИРАТ ЛОШИТЕ ВЗЕМАНИЯ?

Чрез анкетата имахме за цел да отговорим на следните въпроси:

- Какво влияние оказват лошите вземания в развитието на бизнеса?
- Каква е зависимостта между размера и сферата на дейност на фирмите, от една страна, и произхода на вземанията, от друга?
- Увеличава ли се делът на лошите вземания във фирмите?
- Кои фирми са най-засегнати от проблема?
- Как фирмите се справят с проблема?
- Предприемат ли се конкретни мерки и действия за управление на паричните потоци?

МНОЗИНСТВО ИЛИ МАЛЦИНСТВО?

- Над 80% от анкетираните имат натрупани несъбрани вземания
- Вземанията се изменят динамично
- Изменения на вземанията са налице във всички браншове

Имате ли просрочени несъбрание вземания от контрагенти?

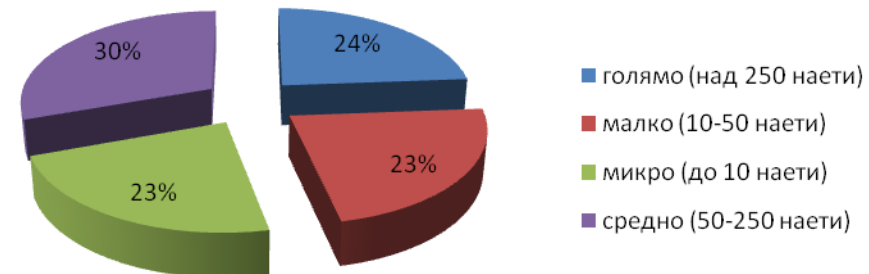
ВЗЕМАНИЯТА НА БИЗНЕСА ПРЕЗ 2011Г. И 2010Г.

- Анкетата отчитат нарастване на вземанията през 2011 г.
- Засилват се тенденциите за увеличаване на периода на изплащане на задълженията;
- Средните и микропредприятията са с най-голям размер на дългосрочните вземания

Спрямо предходната година през 2011 г.
просрочените Ви несъбрани вземания:

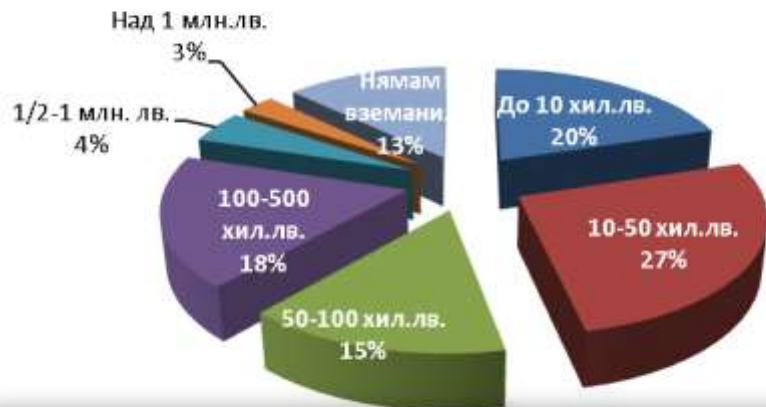

нарастване на просрочията на несъбраните
вземания според вида на предприятието

РАЗМЕР НА ПРОСРОЧЕНИТЕ ВЗЕМАНИЯ

Какъв е общият размер на просрочените Ви вземания?

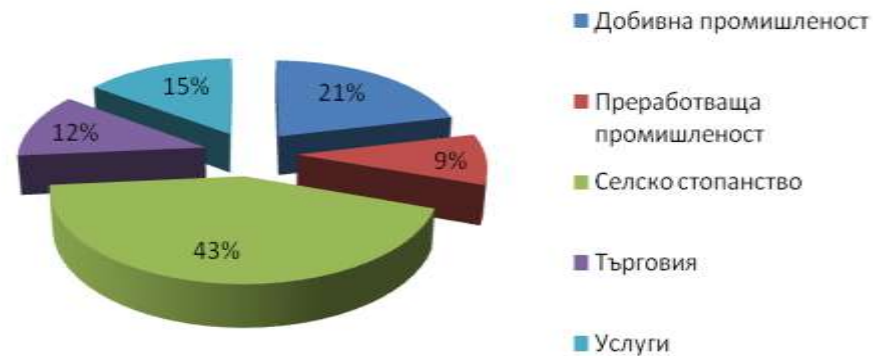

- Малък брой фирми са с много големи или с много малки размери на вземанията;
- “Златната среда” на вземанията, се оказва значителна сума за малките и микро-предприятията
- При мнозинството от фирмите вземанията заемат дял от 10-20% от оборота.

Спрямо оборота на фирмата Ви просрочените Ви вземания са:

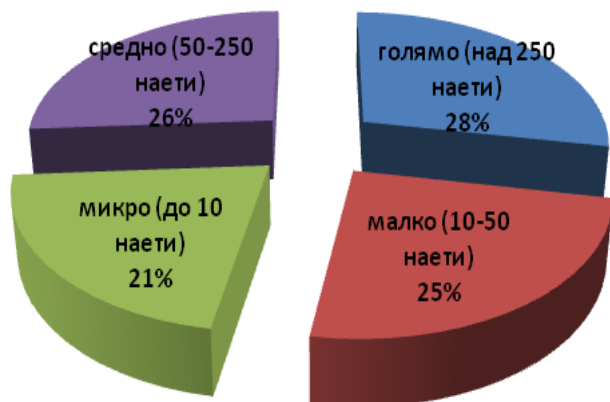
разпределение спрямо оборота на фирмата по вид на отарсъла при 10-25 % размер

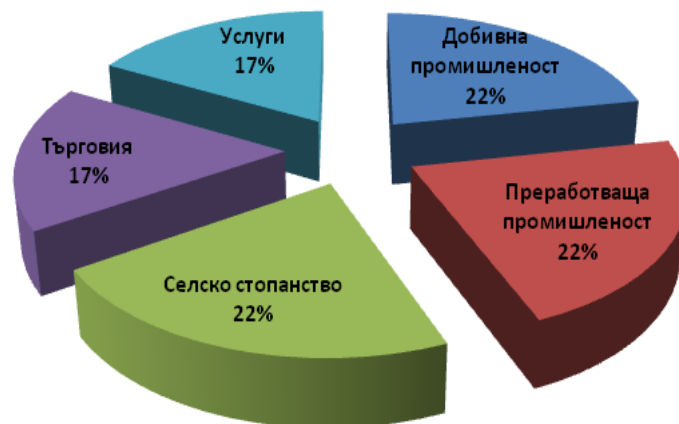
ВЗЕМАНИЯТА СПОРЕД БРАНША И РАЗМЕРА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

- Разпределението на лошите вземания е равномерно сред представители на различните видове предприятия;
- В сферата на селското стопанство, добивната и преработващата промишленост има повече представители с несъбрани вземания, в сравнение със сферите услуги и търговия
- Фирмите, които традиционно са в по-голяма обвързаност с държавата и общините, страдат от по-голям обем несъбрани вземания

% на просрочените вземания, според вида на предприятието

% на просрочените вземания, според вида дейност

ПРОИЗХОД НА ПРОСРОЧЕНИТЕ ВЗЕМАНИЯ

Имате просрочени несъбрани вземания от:

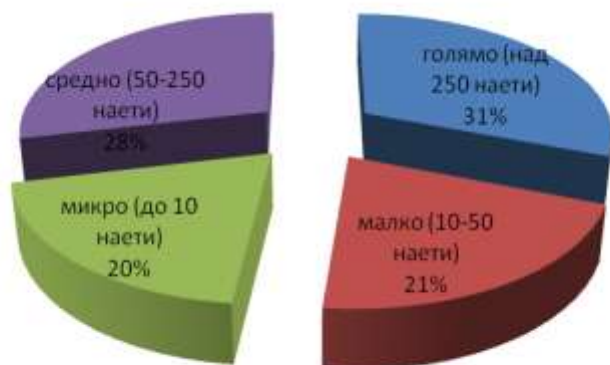

- Традиционно най-голям е дялът на междуфирмената задлъжнялост;
- На второ място се подреждат длъжниците физически лица;
- Значителен остава размерът на държавните и общински задължения към бизнеса, които в по-голямата си част са дългосрочни.

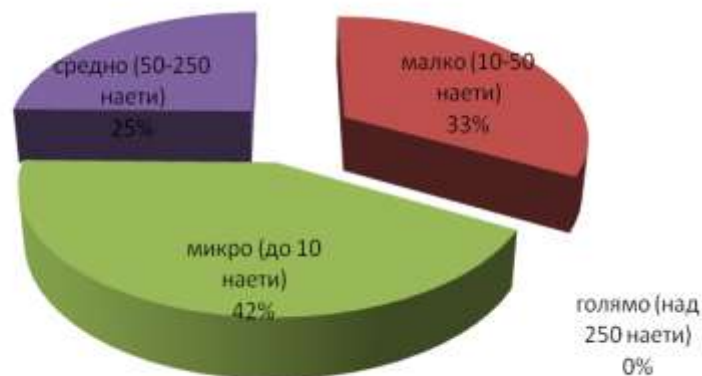
ВЗЕМАНИЯТА ОТ ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА

- Единствено големите предприятия нямат вземания от физически лица;
- Няма пряка зависимост между размер на предприятието и наличието на вземания от юридически лица.

*произход на просрочените вземания,
според големината на предприятието
(юридически лица)*

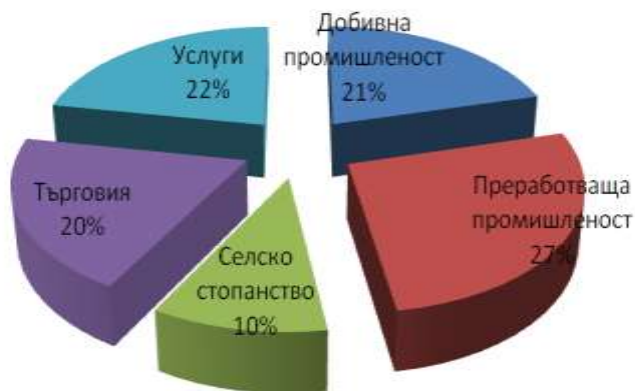
*произход на просрочените вземания,
според големината на предприятието
(физически лица)*

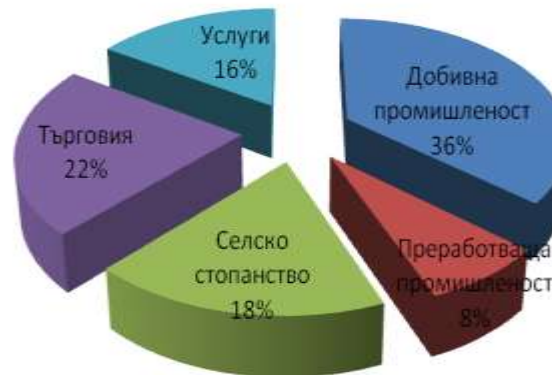
ВЗЕМАНИЯТА ОТ ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА

- Има видима пряка връзка между сферата на дейност и наличието на вземания от юридически лица - промишлеността и търговията са с най-голям обем вземания;
- Неочаквано голяма част от предприятията в добивната промишленост са с вземания от физически лица;
- Микропредприятията от сферата на търговията са с най-голям дял вземания от физически лица;

произход на просрочените вземания, според вида на дейността (юридически лица)

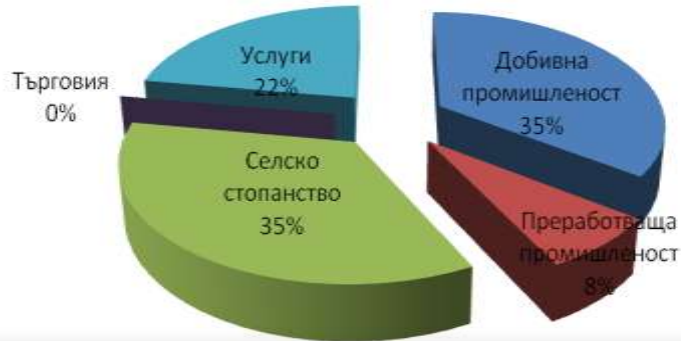

произход на просрочените вземания, според вида на дейността (физически лица)

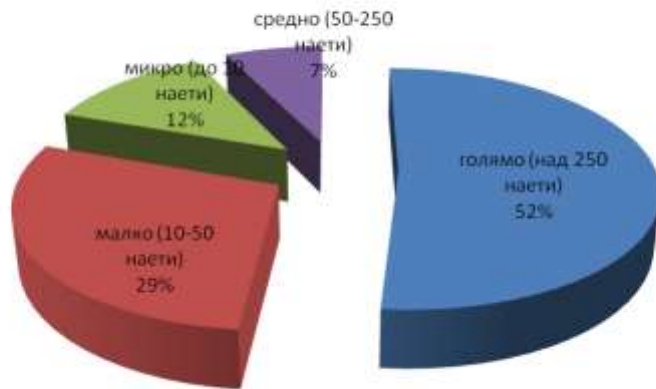
ВЗЕМАНИЯТА ОТ ДЪРЖАВАТА

произход на просрочените вземания, според вида на дейността (общинска администрация)

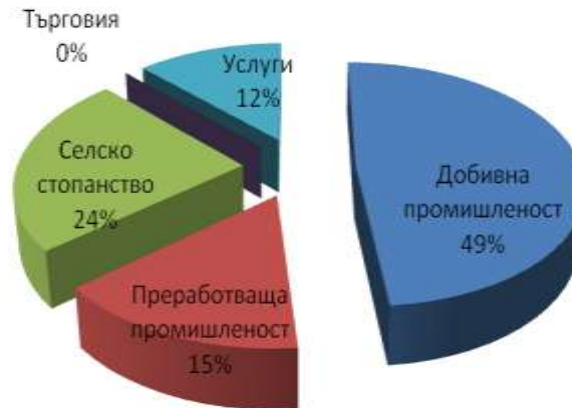

- Големите предприятия от селското стопанство и добивната промишленост са с най-много вземания от държавата и общините;
- Работата по обществени поръчки и проекти на големи стойности не носи приходи на момента;
- Загуба на стойността на парите във времето;
- Малките и средни фирми от сферата на търговията и услугите са с незначителен размер на вземанията от държавата

произход на просрочените вземания, според големината на предприятието (държавна администрация)

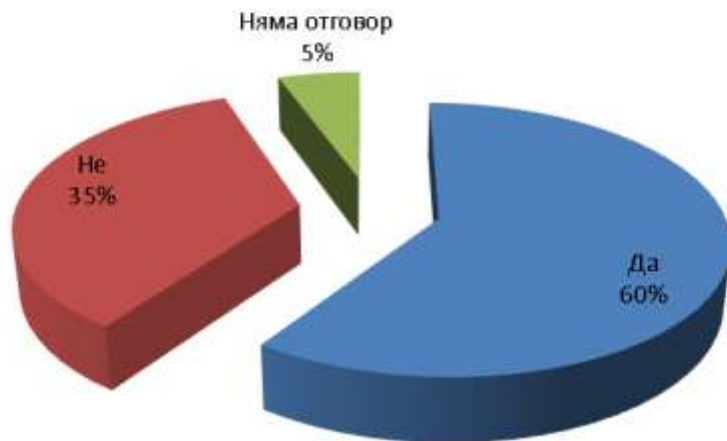
произход на просрочените вземания, според вида на дейността (държавна администрация)

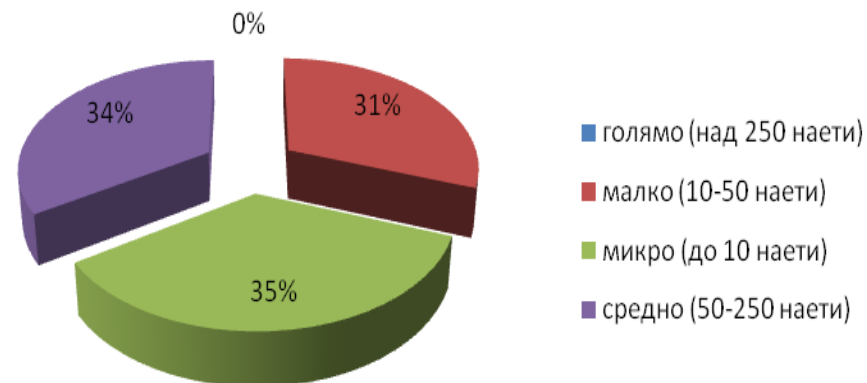
БИЗНЕС СТРАТЕГИИ И ПОЛИТИКИ

- Фирмите умишлено са свили обемите на бизнеса през 2011 г.;
- Бизнесът предприема ристриktivни мерки за намаляване на негативният ефект на несъбраните вземания;
- Фирмите нямат действащи политики и специализирани звена за управление на вземанията си

С цел минимизиране на риска от потенциални несъбрани вземания, през 2011 г. намалихте ли сроковете на отложено плащане?

разпределение на % на развити и действащи процеси за управление на вземанията , според вида на предприятието

ИЗВОДИ ОТ ПРОВЕДЕНОТО ПРОУЧВАНЕ

- Ясно осъзнат е проблемът с междуфирмената задлъжнялост.
- Всички фирми, без значение от големината и от бранша, в който работят, заявяват, че имат проблем със събирането на просрочените си вземания;
- Акумулирането на вземания за фирмите неизменно води до увеличаване на техните задължения към контрагенти и навлизане в спиралата на общата задлъжнялост и влошена финансова обстановка;
- Фирмите нямат изгардени вътрешни отдели и механизми за събиране на просрочените си вземания;
- Малка част от анкетираните са използвали услугите на външни фирми за събиране на вземания;
- Микропредприятията са най-засегнати от негативният ефект на лошите вземания.

КАК ДА РЕШИМ ПРОБЛЕМИТЕ С ЛОШИТЕ ВЗЕМАНИЯ?

Превантивни действия

- Документално оформяне на сделките;
- Проучване на потенциалните партньори/клиенти;
- Определяне параметрите на сделката съобразно резултатите от проучването на клиентите.

Текущи действия

- Изграждане на вътрешна методология за управление на вземанията;
- Обособяване на специализирано звено за събиране на вземанията;
- Проучване на настоящи партньори/клиенти;
- Опознаване и преодоляване на основните възражения и оправдания за неплащане;
- Стриктно следене на сроковете за плащане, непозволяване на длъжника да мисли, че е „забравен” и задължението му е опростено;
- Използване услугите на специализирани фирми за събиране на вземания.

ЛОШИТЕ ВЗЕМАНИЯ = ДВИГАТЕЛ НА КРИЗАТА

**Съвместно изследване на Българска стопанска камара и
Мост Финанс Мениджмънт АД**

12.12.2011 г.